

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Програма навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>08 Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/очна(вечірня)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>180 год (6 кредитів ЕКТС)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>1) Складання індивідуальної робочої програми 2) Захист звіту про проходження практики 3) Залік</i>
Розклад занять	<i>За індивідуальним планом здобувача та відповідно до rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Бевз Світлана Іванівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права (керівник практики) bevzsveltana@ukr.net Мисливий Володимир Андрійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права (керівник практики) тел. +380675637679, e-mail: vladimir@myslyvyy.com Солончук Ірина Вікторівна, старший викладач кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права (відповідальна за організацію проходження педагогічної практики) ivsolonchuk@gmail.com
Розміщення курсу	<i>В Moodle та кампусі за відповідними посиланнями</i>

Загальні відомості

Вступ

«Педагогічна практика» є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми «Право» третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю «081 Право» галузі знань «08 Право» кваліфікації «доктор філософії». Відповідно до Положення Про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», «педагогічна практика проводиться для осіб, які є здобувачами вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. У процесі педагогічної практики поглиблюються знання з питань педагогіки вищої школи, розвиваються і закріплюються вміння здійснювати науково-методичний аналіз навчальних програм окремих навчальних дисциплін, складати плани-конспекти занять, проводити різні види аудиторних занять, оцінювати результати власної діяльності, вдосконалювати комунікативні складові викладацької діяльності» [4].

Педагогічна практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня – це багатогранний, органічний процес професійної, психолого-педагогічної та методичної підготовки майбутніх викладачів вищої школи, який дозволяє синтезувати теоретичні знання та практичний педагогічний досвід, теоретичну фахову підготовку здобувача та майбутню викладацьку діяльність.

Педагогічна практика створює можливості для формування готовності майбутніх науково-педагогічних працівників до проведення навчально-виховної роботи зі студентами, потреб здобувати і застосовувати нові теоретичні та методичні знання з одночасним засвоєнням педагогічного досвіду.

В ході педагогічної практики здобувачі закріплюють та поглиблюють педагогічні знання, вміння, розвивають творчі здібності, педагогічне мислення. Важливого значення набуває розвиток комунікативної культури майбутніх викладів вищої школи, формування навичок педагогічної взаємодії та співробітництва зі студентами.

Під час проходження педагогічної практики здобувачі знайомляться з організаційною структурою університету, особливостями його функціонування, який відображається у освітніх принципах, чинниках, формах організації освітнього процесу, меті, засобах діяльності, культурних традиціях, цінностях тощо [6]. Педагогічна практика дозволяє розвинути лідерський потенціал, ораторські здібності та комунікативну культуру в цілому, оскільки здобувачам пропонується долучатися до проведення лекцій, семінарів, конференцій, круглих столів, наукових гуртків тощо.

Педагогічна практика передбачає виконання індивідуальних завдань робочої програми практики, яка формується відповідно до тематики дисертаційного дослідження та на основі завдань з педагогічної, навчально-виховної, методичної і організаційної роботи на кафедрі. Педагогічна практика дає можливість здобувачам дослідити зміст навчальних дисциплін освітніх програм бакалаврату і магістратури, вдосконалити їх, проявивши авторський підхід, здійснити апробацію матеріалів дисертації та використати свій педагогічний доробок в майбутньому.

Також педагогічна практика дозволяє розвинути лідерський потенціал, ораторські здібності та комунікативну культуру в цілому, оскільки аспірантам пропонується долучатися до проведення лекцій, семінарів, конференцій, круглих столів, наукових гуртків тощо. Практичні вміння та навички, отримані здобувачами в ході педагогічної практики, суттєво підсилюють їх інтегральні, загальні і спеціальні (фахові) компетентності з права відповідно до Стандарту вищої освіти за кваліфікацією «доктор філософії права» [9].

1. Мета і завдання практики

Метою педагогічної практики є набуття здобувачами навичок та вмінь навчально-методичної роботи в сучасних умовах, поглиблення та закріплення знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу, а також його науково-дослідного, навчально-методичного, нормативного та організаційного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання дисциплін відповідної спеціальності [6].

Об'єктом педагогічної практики є навчальний процес підготовки фахівців за спеціальністю «081 Право».

Предметом педагогічної практики є окрема фахова дисципліна навчального плану (базова дисципліна, що відповідає напряму наукових досліджень здобувача).

Результатом педагогічної практики є досягнення здобувачами:

- здатності здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті застосовуючи новітні педагогічні підходи і практики, у тому числі інформаційні технології у навчальному процесі, урізноманітнювати методики викладання з метою кращого сприйняття матеріалу;
- здатності забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній галузі, дотримуючись педагогічної етики, правил академічної доброчесності у науково-педагогічній діяльності.

- оволодіння сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті, уміти викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань зі спеціальності та результатів наукових досліджень використовуючи базові знання з педагогіки та психології вищої школи;

- знання основ планування освітнього процесу у закладі вищої освіти, завдання і функції науково-педагогічного працівника, вимоги до підготовки документального супроводу навчального процесу, мати навички з організації педагогічної діяльності, планування навчальних занять;

- вміння розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу, обирати методи та засоби навчання і контролю, здійснювати контроль і оцінку результатів навчання та проводити корекцію освітнього процесу під час викладання, знати психолого-дидактичні основи процесу навчання, таксономію цілей навчального заняття та методи активізації пізнавальної діяльності студентів.

Для досягнення даних результатів необхідним є формування таких програмних компетентностей та програмних результатів навчання, які дозволяють оволодіти методологією педагогічної діяльності за основними напрямками наукового дослідження за спеціальністю «081 Право». Це:

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ЗК 2. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними;

спеціальні (фахові) предметні компетентності (СК):

- СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих;
- СК 8. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності;

програмні результати навчання (РН):

- РН 3. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права;
- РН 7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності;
- РН 8. Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів;
- РН 9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін;
- РН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах [7].

2. Пререквізити та постреквізити педагогічної практики

(місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Педагогічна практика є обов'язковим (нормативним) компонентом, який вивчають здобувачі третього освітньо-наукового рівня вищої освіти зі спеціальності «081 Право». За структурно-логічною схемою підготовки здобувачів дана навчальна дисципліна розвиває

вищезазначені компетентності, отримані за умов активної участі у педагогічній діяльності під керівництвом провідних викладачів кафедри, зокрема, у розробці і вдосконаленні інформаційних матеріалів, навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедри, долученні до різних комунікативних (наукових і просвітницьких) заходів кафедри. Робота за індивідуальною робочою програмою практики базується на попередньому вивченні окремих тем дисципліни «Теорія законотворення», «Актуальні проблеми педагогіки», «Філософські засади наукової діяльності». «Іноземна мова для наукової діяльності», «Теорія законотворення». Все це сприятиме кращому розумінню освітніх компонентів Ф-Каталогу в наступному (четвертому) семестрі.

3. Організація проведення практики

Педагогічна практика проводиться на кафедрі інформаційного, господарського та адміністративного права факультету соціології і права КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Період проведення педагогічної практики визначається графіком освітнього процесу та навчальними планами, а зміст практики кожного окремого здобувача визначається керівником в індивідуальному плані роботи аспіранта який затверджується на засіданні кафедри щонайменше за п'ять днів до початку семестру (навчальних занять), у якому проходить педагогічна практика.

Кафедрою здійснюються наступні заходи:

- розробка програми педагогічної практики;
- розробка індивідуальних завдань на період проходження практики;
- розробка (при необхідності) методичних рекомендацій проведення практики в дистанційному режимі;
- здійснення керівництва і контролю за проведенням практики;
- обговорення підсумків та аналіз виконання програм практики на засіданнях кафедри;
- розроблення пропозицій щодо удосконалення організації педагогічної практики.

Відповідальна особа за проведення практики:

- проводить методичні семінари зі здобувачами та їх керівниками ;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики;
- контролює виконання здобувачами програми практики;
- здійснює інструктаж здобувачів про порядок проходження практики;

Керівник практики:

- надає здобувачам необхідні навчально-методичні матеріали (програму, календарний план, методичні рекомендації з організації та проведення педагогічної практики тощо);
- інформує здобувачів про систему звітності (виконання звіту, щоденника практики, науково-методичних та аналітичних матеріалів, доповіді про результати практики, виконання здобувачами правил внутрішнього розпорядку університету тощо);
- бере участь у роботі комісії з прийому заліку з практики, яку очолює завідувач кафедри;
- інформує про закінчення практики. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри і засіданнях Вченої ради факультету;
- за результатами педагогічної практики готує звіт установленої форми, визначеної відділом з організації практики та дипломування.

Обов'язки здобувача-практиканта:

- до початку практики ознайомитися з порядком оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибути на практику;
- проводити свою діяльність згідно з вимогами Статуту університету, дотримуватись Кодексу честі, правилам внутрішнього розпорядку, виконувати завдання керівників передбачені програмою педагогічної практики;

- систематично вести належну документацію педагогічної практики та пред'являти її за вимогою керівнику практики;
- по завершенню практики аспірант не пізніше трьох днів після закінчення практики має завершити підготовку звітних матеріалів (звіт про практику, педагогічний щоденник, відгук керівника практики тощо).

Права здобувача-практиканта:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу університету, організації педагогічної практики, брати участь у конференціях та засіданнях кафедри;
- одержувати консультації викладачів, керівників з усіх питань проведення педагогічної практики;
- користуватися бібліотекою університету, навчальними аудиторіями, навчальними посібниками, підручниками тощо.

Перед початком практики відповідальна особа за проведення практики проводить установчу конференцію здобувачів (збори), на якій роз'яснює мету, завдання та вимоги до проходження практики. Здобувачам видаються необхідні документи: щоденник практики, програма педагогічної практики, робоча програма педагогічної практики (індивідуальний план роботи). До відома здобувачів доводиться система звітності про проходження практики, а саме: щодо заповнення щоденника практики, підготовки письмового звіту, виконання індивідуального завдання.

Під час практики здійснюється поточний та підсумковий контроль виконання Програми педагогічної практики. Контроль здійснюють відповідальна особа на кафедрі за організацію практики та керівники практики.

Контроль за проходженням практики має на меті виявлення недоліків при проходженні практики та надання здобувачам практичної допомоги по виконанню програми практики.

Після закінчення терміну практики здобувачі ВО звітують про виконання Програми педагогічної практики.

Відвідування занять

Здобувачам третього рівня вищої освіти рекомендується відвідувати заняття за запрошенням науково-педагогічних працівників кафедри або відкриті лекції, методичні семінари, семінари з педагогічної майстерності, засідання кафедри та інші заходи. Такий підхід ґрунтується на тому, що на лекціях викладається теоретичний матеріал, потрібний для розвитку вміння структурувати текст, а також вміння виявити стратегічні вектори розвитку для напрацювання матеріалів дисертації. За умови активної участі здобувачів в дискусіях розвиваються комунікативні навички, необхідні для виконання індивідуального завдання педагогічної практики і майбутнього публічного захисту результатів наукового дослідження. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність та ініціативність здобувача, а також за виконання завдань, поставлених в робочій програмі, та за підготовку і захист звіту про проходження педагогічної практики.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

4. Зміст практики

1. Організаційний етап

На першому етапі відбувається знайомство із: організаційною структурою та системою організації діяльності університету та кафедри, на якій здобувачі проходять педагогічну практику; Статутом університету, нормативними документами, які регламентують організацію освітнього процесу в університеті; методами організації навчання, інноваційними технологіями освіти, системою оцінювання результатів навчання студентів тощо.

2. Педагогічний етап

Це основний етап практики, який включає: планування здобувачем власної викладацької діяльності, вивчення робочої програми (силабусу) з обраної дисципліни, тестових, контрольних завдань та запитань до кожної теми заняття; підготовку до навчальних занять, складання планів-конспектів аудиторних занять та їх методичного та дидактичного забезпечення тощо; проведення різних видів навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі згідно встановленого графіку.

На заняттях, що проводяться здобувачами, мають бути присутні керівники практики від кафедри. Після кожного проведеного здобувачем заняття має проводитись психолого-педагогічний аналіз відвіданих занять, детальне обговорення з метою виявити переваги й недоліки проведеного заняття.

3. Завершальний етап

На третьому, заключному етапі практики відбувається обговорення результатів практики з керівником практики. Підготовка здобувачами звіту за результатами проходження практики, його захист у ході заліку.

5. Індивідуальні завдання

При проходженні педагогічної практики здобувачі отримують індивідуальне завдання від керівника практики, які формують індивідуальну робочу програму здобувача (індивідуальний план роботи).

Робоча програма педагогічної практики має відображати діяльність згідно розділам:

РОЗДІЛ 1. Педагогічна діяльність.

РОЗДІЛ 2. Методична діяльність.

РОЗДІЛ 3. Науково-дослідна діяльність.

РОЗДІЛ 4. Навчально-виховна діяльність.

РОЗДІЛ 5. Організаційна діяльність.

РОЗДІЛ 6. Самостійна робота.

№ з/п	Перелік орієнтовних завдань індивідуальної робочої програми педагогічної практики здобувача (за погодженням з науковим керівником)
1	<p>РОЗДІЛ 1. Педагогічна діяльність</p> <p>Завдання 1. Складання плану-конспекту лекції / презентації лекції/ практичного/семінарського заняття /тестових завдань/кейсів.</p> <p>Завдання 2. Участь (очно або дистанційно) в дискусіях, обговореннях тем занять, підготовка та надання відповідей на питання здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти спеціальності «081 Право»</p> <p>Завдання 3. Надати пропозиції з вдосконалення силабусів дисциплін</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none">- ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);- СК 3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих;- СК 8. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології,

	<p>бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>РН 3.</i> Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права; - <i>РН 9.</i> Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін; - <i>РН 11.</i> Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.
2	<p>РОЗДІЛ 2. Методична діяльність</p> <p>Завдання 1. Сформулювати рекомендації для навчально-методичних комплексів дисциплін, що викладаються науково-педагогічними працівниками кафедри/розробити рекомендації для самостійної роботи студентів/розробити рекомендації для практичних/семінарських занять до навчальних дисциплін, зокрема тих, що розміщені на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» (https://www.sikorsky-distance.org/)</p> <p>Завдання 2. Надати пропозиції з вдосконалення освітнього процесу у ЗВО (в очному, змішаному та дистанційному режимі).</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ЗК 1.</i> Здатність генерувати нові ідеї (креативність); - <i>ЗК 2.</i> Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними; - <i>СК 3.</i> Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих; - <i>СК 8.</i> Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності; - <i>РН 8.</i> Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів; - <i>РН 9.</i> Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін;
3	<p>РОЗДІЛ 3. Науково-дослідна діяльність</p> <p>Завдання 1. Внести пропозиції з розробки тестових завдань з метою контролю знань здобувачів вищої освіти</p> <p>Завдання 2. Розглянути кейси з імплементації міжнародного досвіду щодо розв'язування складних спеціалізованих завдань у сфері права з розумінням природи і змісту його основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин в дисертаційній роботі та включення їх до змісту дисциплін (силабусів) з наданням відповідної довідки про впровадження</p> <p>Завдання 3. Висловити рекомендації щодо дотримання основних засад академічної доброчесності в КПІ ім. Ігоря Сікорського.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ЗК 2.</i> Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними; - <i>СК 8.</i> Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності; - <i>РН 3.</i> Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії

	<p>світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права;</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>РН 8.</i> Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів; - <i>РН 9.</i> Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін; - <i>РН 11.</i> Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.
4	<p>РОЗДІЛ 4. Навчально-виховна діяльність</p> <p>Завдання 1. Ознайомитися з роботою кураторів академічних груп та внести свої пропозиції.</p> <p>Завдання 2. Підготувати рекомендації щодо удосконалення регулювання прав та обов'язків куратора в КПІ ім. Ігоря Сікорського на основі аналізу Положення про куратора в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_kurator.pdf)</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ЗК 1.</i> Здатність генерувати нові ідеї (креативність); - <i>СК 3.</i> Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих; - <i>РН 8.</i> Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів; - <i>РН 9.</i> Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.
5	<p>РОЗДІЛ 5. Організаційна діяльність</p> <p>Завдання 1. Підготувати пропозиції щодо організації і проведення освітніх, культурних, спортивних і просвітницьких заходів кафедрою, факультетом, ЗВО.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>ЗК 1.</i> Здатність генерувати нові ідеї (креативність); - <i>СК 3.</i> Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проектах правничої освіти у системі освіти дорослих; - <i>РН 3.</i> Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права; - <i>РН 8.</i> Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.
6	<p>РОЗДІЛ 6. Самостійна робота</p> <p>Завдання 1. Напрацювати джерельну базу для планування і розробки конспектів-</p>

лекцій/ тестових завдань/ кейсів.

Завдання 2. Структурувати навчально-методичні матеріали і закріпити відповідно до сучасних методів навчання.

Завдання 3. Сформулювати пропозиції і рекомендації до силабусів дисциплін з метою отримання відповідного підтвердження у формі Довідки/Акту впровадження.

Завдання 4. Сформулювати звіт про проходження педагогічної практики

Результати навчання:

- ЗК 2. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними;
- СК 8. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій, викладацькій та професійній діяльності;
- РН 7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності;
- РН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

Звіт та контроль

6. Підведення підсумків практики

Щоденник практики

З метою контролю виконання завдань практики, здобувачі протягом часу проходження педагогічної практики ведуть щоденник, де відображаються всі завдання на практику і відмітки про їх виконання. Щоденник практики є основним звітним документом, що характеризує і підтверджує проходження здобувачем практики, в якому відображається його поточна робота в процесі практики. Щоденник повинен мати розділи:

- розпорядження на проходження практики;
 - пам'ятка з положенням з проходження практики та ведення щоденника;
 - календарний план проходження практики з індивідуальним завданням;
 - зауваження керівника в період практики, відгук керівника про проходження практики здобувачем;
 - висновок керівника практики про практику здобувача ВО із заліковою оцінкою.
- Щоденник практики має бути підписаний керівником практики.

Звіт про педагогічну практику

За результатами практики здобувач виконує Звіт про її проходження. Звіт про проходження педагогічної практики повинен мати відомості про виконання всіх розділів програми практики у відповідності до індивідуальної робочої програми роботи здобувача. Звіт повинен бути підписаний і оцінений керівником практики. У звіті необхідно подати кількісний та якісний аналіз проведеної роботи, участь у роботі кафедри. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми педагогічної практики та індивідуального завдання, висновки та пропозиції, список використаної літератури, додатки тощо.

Звіт про педагогічну практику складається індивідуально кожним здобувачем і повинен відображати його роботу в період практики.

У звіті зазначається:

- 1) Місце та термін проходження практики.
- 2) Всі види виконаних робіт по кожному дню практики.
- 3) Зібрані здобувачем матеріали (відповідні документи, конспекти, плани, тези тощо) можуть додаватися до звіту.

- 4) Виконане індивідуальне завдання додається до звіту. До виконаного індивідуального завдання додаються відповідні документи, що підтверджують виконання, в роздрукованому вигляді.

Письмовий звіт, разом зі щоденником практики, подаються на рецензування керівнику практики.

Звіт з практики здобувачі захищають в комісії, склад якої визначається завідувачем кафедри.

Захист практики (залік)

Комісія приймає залік у добувачів не пізніше 3-х днів після закінчення педагогічної практики. У процесі заліку здобувач повинен стисло викласти основні результати виконаної роботи, висновки і рекомендації, структуру і аналіз матеріалів, пояснити суть і механізм виконання індивідуального завдання. Під час заліку здобувач повинен продемонструвати досягнення програмних результатів педагогічної практики. При оцінюванні роботи здобувача в ході практики враховується його готовність до проведення навчальних занять.

Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з практики, якості підготовленого звіту, виконання індивідуальних завдань, відгуку керівника практики, рівня знань та рівня захисту здобувачем звіту про проходження практики.

З метою об'єктивного оцінювання знань та вмінь, набутих під час проходження практики, захист звітів про проходження практики проводиться з урахуванням виконаних здобувачами завдань та відповідної кількості балів за кожний вид роботи.

Підсумки педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри.

7. Рейтингова система оцінювання (PCO)

Поточний контроль: щотижневе консультування з фіксацією пропозицій, рекомендацій та зауважень і звіті про проходження педагогічної практики; відгук керівника від кафедри; захист звіту про практику; оформлення щоденника практики.

Семестровий контроль: залік.

<i>№ з/п</i>	<i>Контрольний захід оцінювання</i>	<i>%</i>	<i>Ваговий бал</i>	<i>Кіл-ть</i>	<i>Всього</i>
1.	Самостійна активність з розробки та імплементації інноваційних рішень, пропозицій і напрацювань до навчально-методичного забезпечення (інформація надається у Звіті про проходження педагогічної практики)	30	10	3	30
2.	Відгук викладача кафедри про співпрацю з аспірантом в частині вдосконалення лекційного матеріалу та/або навчально-методичного забезпечення (інформація надається у Звіті про проходження педагогічної практики та у Щоденнику практики за підписом керівника практики)	15	15	1	15
3.	Активність у навчально-виховних та/або організаційних та інших комунікативних заходах кафедри (інформація надається у Звіті про проходження педагогічної практики)	20	10	2	20
4.	Оформлення Звіту про проходження педагогічної практики відповідно до вимог	20	20	1	20
5.	Оформлення Щоденника педагогічної практики відповідно до вимог	5	5	1	5

6.	Залік (подання та захист Звіту про проходження педагогічної практики)	10	10	1	10
	Всього				100

Критерії оцінювання кожного заходу надаються здобувачам на початку навчання та оголошуються повторно перед контрольним заходом.

Критерії оцінювання Звіту про проходження педагогічної практики включають бали за самостійне виконання Звіту (максимум 20 балів) та подання Звіту на кафедру і захист Звіту (максимум 10 балів). З них:

- 1) зміст Звіту оцінюється за принципом виконано/не виконано завдання робочої програми – 10 балів;
- 2) оформлення Звіту (зразки документів надсилаються на електронні пошти) – 5 балів;
- 3) своєчасне подання Звіту на кафедру – 5 балів;
- 4) публічний захист Звіту – 10 балів.

Критерії оцінювання публічного захисту Звіту:

- 1) 10-7 балів «відмінно» – доповідь чітка, обґрунтована, на запитання надано правильні відповіді (не менше за 90% потрібної інформації);
- 2) 6-5 балів «добре» – доповідь чітка, але без обґрунтування на запитання надано правильні, але не всеосяжні відповіді (не менше за 75% потрібної інформації);
- 3) 4-1 бали «задовільно» – доповідь має неточності, на запитання надано неповні відповіді (не менше за 60% потрібної інформації);
- 4) 0 балів «незадовільно» – не відповідає критеріям «задовільно».

Критерії оцінювання оформлення Щоденника педагогічної практики:

- 1) 5 балів «відмінно» - повне та вичерпне викладення змісту роботи, яка проводилася під час практики; актуальність і достовірність поданої інформації (викладена інформація, яка підтверджується у Звіті про практику);
- 2) 4-3 бали «добре» – неповне викладення змісту роботи або незначна невідповідність змісту Щоденника вимогам щодо оформлення;
- 2) 3-1 бали «задовільно» - неактуальність поданої у Щоденнику інформації (інформація, не підтверджується у Звіті про практику); значні недоліки щодо оформлення Щоденника, зокрема неповне викладення змісту роботи або неповна відповідність змісту роботи вимогам програми практики (менше ніж 50% охоплення зазначених у Програмі педагогічної практики питань);
- 3) 0 балів «незадовільно» – не відповідає критеріям «задовільно».

На захисті практики науковий керівник дисертації, викладачі кафедри (з дисциплін, залучених на практиці) та відповідальний за практику від кафедри доповідають про виконання здобувачами їхніх індивідуальних завдань відповідно до Розділів Робочої програми.

Якщо здобувач не виконає ухваленого календарного плану (без поважної причини) своєчасно, на засіданні кафедри може прийматися рішення про недопуск здобувача до захисту практики та його подальше відрахування. Здобувач, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів від 23 березня 2016 р., підлягає відрахуванню.

<i>Обов'язкові умови допуску до заліку</i>		<i>Критерій</i>
	Рейтинг	Не менше 30 балів
	Виконання та захист Звіту про проходження педагогічної практики	30 балів

Заохочувальні та штрафні бали

Написання статті за тематикою наукового дослідження з імплементацією сформованого авторського погляду/пропозицій до змісту матеріалів дисципліни (силабусу)	10 балів
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах чи конкурсах, що відповідають напрямкам дослідження згідно з тематикою дисципліни	10 балів
Отримання Довідки (Акту) про впровадження	10 балів
Виконання та презентація Звіту про проходження педагогічної практики із порушенням термінів	- 0,5 балів за кожний день затримки

Сума заохочувальних або штрафних балів не може перевищувати 10% від стартового рейтингу.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Політика дедлайнів та перескладань

Особлива увага приділяється своєчасному наданню документів з практики та виконанню індивідуального плану (робочої програми) практики здобувача. Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувачів визначені у РСО.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Виконані завдання, підготовлений звіт, щоденник, які подаються на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюються з урахуванням штрафних балів.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Здобувачі мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

8. Додаткова інформація з освітнього компонента

Онлайн-курси

Дистанційне навчання через проходження зовнішніх онлайн-курсів враховується. При пред'явленні відповідного сертифікату рішенням комісії з визнання результатів, здобувачу можуть бути зараховані бали за виконання певних поточних завдань (імплементація результатів онлайн-навчання до виконання завдань Робочої програми практики). При цьому контрольні заходи з практики виконуються на загальних підставах.

Інклюзивне навчання

Освітній компонент може викладатися для всіх здобувачів з особливими освітніми потребами. У разі потреби завдання можуть бути скориговані.

Рекомендована література

Базова література

1. Про вищу освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#top>
3. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. URL: <https://kpi.ua/regulations>
4. Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського – Наказ № 4/172 від 24.09.2020 р. URL: https://document.kpi.ua/files/2020_7-172.pdf
5. Методичні рекомендації з питань організації практики студентів та складання робочих програм практики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» / Уклад.: Н.М. Лапенко, І.Л. Співак, І.В. Федоренко, О.М. Шаповалова; за заг. ред. П.М. Яблонського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 29 с. URL: https://kpi.ua/practical_training_period
6. Типова програма педагогічної практики, ухвалена Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 1 від 3 вересня 2020 року). URL: https://mmi.kpi.ua/images/Accreditation/Silabus/Ped_practika.pdf
7. Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю «081 Право», галузь знань «08 Право», кваліфікація «доктор філософії», затверджена Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 8 від 11 вересня 2023 року). URL: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/opfiles/081_onpd_pravo_2023o.pdf
8. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>
9. Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, ступінь доктора філософії галузі знань 08 Право науки за спеціальністю 081 Право. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/proekti-standartiv-vishoyi-osviti>
10. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032>

Допоміжна література:

1. Педагогічна акмеологія: Комплекс навчально-методичного забезпечення аспірантів всіх спеціальностей, очної (денної/вечірньої) форми навчання / Уклад.: Ложкін Г. В., Волянчук Н. Ю. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 47 с.
2. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підручник. Київ : Либідь, 2006. 424 с.
3. Винославська О.В. Етичний кодекс університету як система координат для ділової поведінки учасників навчально-виховного процесу. *Вісник НТУУ “КПІ”: Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2011. №3(33).
4. Винославська О.В. Ідентичність викладача вищої школи в контексті ціннісних складових його професійної культури / Г. О. Балл, О.В.Винославська, В.Л.Зливков // *Соціальна психологія*. 2011. №3(47). С. 153–162.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.:2-ге вид. Київ: Знання, 2011. 486 с.

Програму педагогічної практики:

Складено:

Бевз Світлана Іванівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права

Солончук Ірина Вікторівна, старший викладач кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права

Ухвалено кафедрою інформаційного, господарського та адміністративного права (протокол № 16 від 01.06.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 8 від 08.06.2023)